

LJUBLJANA SKOZI ČAS (105 UR)

Tematski sklop z naslovom *Ljubljana skozi čas* je zasnovan interdisciplinarno in vključuje tri različne predmete: umetnostno zgodovino, zgodovino in nemški ter italijanski jezik.

Projekt je zasnovan tako, da dijakom drugega letnika ponuja vsebine, ki so povezane z mestom Ljubljano od srednjega veka do danes in pogloblja učne vsebine, ki izhajajo iz učnih načrtov vključenih predmetov. Spoznavanje in raziskovanje bo osredotočeno na umetnostne spomenike, način življenja, gospodarski, družbeni in kulturni razvoj mesta, uporabo in vpliv nemškega ter italijanskega jezika na omenjene dejavnike.

V didaktično podajanje vsebin bodo vključeni ogledi galerijskih zbirk, aktualnih razstav, stalnih muzejskih postavitev, delov mesta in posameznih institucij, kot so Arhiv Republike Slovenije, Zgodovinski arhiv Ljubljana, muzeji in galerije.

Dijaki bodo razvijali določene veščine: timsko delo, načrtovanje, raziskovanje, izkustveno učenje, eksperimentalno in terensko delo ter pridobivali nove kompetence na področju podjetnosti in podjetništva, ob tem pa bodo izvajanje podprli še z uporabo sodobne digitalne tehnologije.

Obliko končnega izdelka si bodo dijaki lahko izbrali sami: samostojno ali skupinsko izdelane raziskave in poročila, likovni izdelki, fotografije, povezovalno izpeljani procesi, naloge v sodelovanju z zunanjimi deležniki in drugo. Za svoje dosežke bodo ocenjeni po vnaprej določenih kriterijih, ki jih bodo oblikovali učitelji, ki izvajajo ITS in določijo skupno končno oceno.

S tem bodo uresničeni tudi cilji, ki zagotavljajo spodbujanje in uresničevanje različnih interesnih področij dijakov, razvijanje odgovornega odnosa do kulturne dediščine, krepitev potencialov za doseganje samostojnosti, inovativnosti, kulturne razgledanosti, estetske občutljivosti ter osebnostne in čustvene rasti.

ITS bodo izvajali:

Matjaž Zorko, prof., Nina Stropnik Kunič, prof., Jožica Vatovec, prof., in Domen Kaučič, prof.

ŠOLSKI CENTER LJUBLJANA
Gimnazija Antona Aškerc
Aškerčeva 1
1000 LJUBLJANA

Datum: 24. 4. 2026

Kratka predstavitev ITS

ITS_1 LJUBLJANA SKOZI ČAS

Tematski sklop z naslovom *Ljubljana z okolico skozi različna zgodovinska in umetnostno zgodovinska obdobja* je zasnovan interdisciplinarno in vključuje štiri predmete: *umetnostno zgodovino, zgodovino ter nemški in italijanski jezik*.

Projekt je zasnovan tako, da dijakom drugega letnika gimnazije ponuja vsebine, ki so povezane z mestom Ljubljano in njeno okolico od rimske Emone do sodobne Ljubljane. Poglobljajo ter razširjajo znanja in veščine, ki so del posebnih izbirnih ciljev in vsebin v učnih načrtih vključenih predmetov. Spoznavanje in raziskovanje je osredotočeno na umetnostne spomenike, način življenja, gospodarski, družbeni in kulturni razvoj mesta in uporabo ter vpliv nemškega in italijanskega jezika oziroma tudi na druge kulturne vplive teh dveh jezikovnih in nacionalnih skupin prebivalstva.

Didaktično podajanje vsebin vključuje ogled galerijskih zbirk, aktualnih razstav, stalnih muzejskih postavitvev, delov mestnega jedra, gradu in predmestij ter posameznih inštitucij kot so Arhiv RS, Mestni arhiv Ljubljana, Mestni muzej, Narodni muzej Slovenije, Plečnikova hiša in ostale muzejske ustanove.

Dijaki bodo tako razvijali določene veščine kot so timsko delo, načrtovanje, raziskovanje, izkustveno učenje, eksperimentalno in terensko delo in pridobivali nove kompetence tudi na področju podjetnosti in podjetništva, ob tem pa bo izvajanje podprto še z uporabo sodobne digitalne tehnologije.

Dijaki si bodo lahko sami izbrali obliko končnega izdelka in bodo za svoje dosežke ocenjeni po vnaprej določenih kriterijih tima učiteljev sodelujočih v projektu ITS. To so samostojno ali skupinsko izdelane raziskave oziroma poročila, likovni izdelki, fotografije, povezovalno izpeljani procesi in naloge oziroma projekti z zunanjimi deležniki.

S takšnim načinom dela bodo uresničeni tisti cilji, ki zagotavljajo razvoj in uresničitev posebnih interesov in potencialov dijakinj in dijakov, s katerimi naj bi dosegli samostojnost, inovativnost, kulturno razgledanost, uporabnost novih vsebin za nadaljnji študij, estetsko občutljivost ter osebno in čustveno rast.

TIM ITS 1:

Matjaž Zorko, prof. zgo in uzg.

Nina Stropnik Kunič, prof. ita in ang.

Jožica Vatovec, prof. nem. in rušč.

Domen Kučič, prof. zgo.

Kratka vsebina in predvidena časovnica predavanj v sklopu ITS za šolsko leto 2026/ 27

SEPTEMBER

Vsi štirje predavatelji bomo v tem mesecu predstavili svoj delovni načrt in razdelili naloge med dijake povezane s timskim in raziskovalnim delom glede na vsebinska izhodišča znotraj ITS-a.

OKTOBER, NOVEMBER

Prvi vsebinski sklop se bo navezoval na čas rimske Emone, v katerega se bodo vključile nove, dijakom še ne poznane teme s področja antične umetnosti, načina življenja rimskega meščanstva in uporabnosti latinščine/italijanščine skozi perspektivo rimske antike.

DECEMBER, JANUAR

Drugi vsebinski sklop bo povezan z srednjeveškim mestom Laibach/Ljubljano, z njenim nastankom, privilegiji, srednjeveškimi listinami, življenjem v srednjeveških mestih, dejavnostmi znotraj srednjeveškega mesta, umetnostnimi (arhitekturnimi) spomeniki iz časa srednjega veka in nemškimi jeziki, kot temeljnimi jeziki mestnega prebivalstva na naših tleh v času srednjega veka oz. s srednjeveško mestno zakonodajo mesta Ljubljane (mestni statut).

FEBRUAR, MAREC

Tretji sklop se navezuje na razcvet mesta Ljubljane v času 17. in 18. st. kot obnove deželnega mesta Kranjske v političnem in kulturnem smislu. Tudi na močno vlogo RKC z utrjevanjem moči le-te v obdobju protireformacije, razvojem šolstva v mestu (jezuitski licej, reforma Marije Terezije) in pomembnim doprinosom združenja imenovanega Academia Operosorum (akademija delovnih) mestu Ljubljani in z živahnim umetnostnim ustvarjanjem oz. polepšanjem mesta v času baroka z mnogimi tujimi umetniki (arhitekti, slikarji in kiparji), ki so v tem času ustvarjali tukaj. Vse štiri predmete pa bomo povezali z nastankom prve javne knjižnice (semeniška knjižnica) pri nas tako v zgodovinskem, umetnostnem kot tudi jezikovnem (nemščina, italijanščina) kontekstu.

APRIL, MAJ

Četrty sklop je povezan s časom 19. stoletja oz. pomembnimi zgodovinskimi prelomnicami v takratnem stoletju (slovenskim razsvetljenstvom, Ilirskimi provincami, ljubljanskim kongresom 1821, marčno revolucijo 1848, z začetki industrializacije, povezavo mesta z Južno železnico, potresom 1895 ...) in narodnim gibanjem od Zoisovega krožka, preko Čopa in Prešerna, Bleiweisa do mladoslovencev in taborskega gibanja v Vižmarjah pri Ljubljani ter prisotnost novih umetnostnih smeri v Ljubljani z ustvarjanjem umetnikov od klasicizma in romantike, preko realizma, impresionizma vse do secesije. Poudarjena pa bo vloga nemškega jezika v 19. st. kot orodja nekaterih intelektualcev pri svojem intelektualnem ustvarjanju (Linhart, Prešeren ...).

JUNIJ

Peti sklop se bo navezoval na Ljubljano v 20. stoletju s širitvijo mesta izven nekdanjih prostorskih okvirjev. Z novim valom industrializacije v 1. polovici 20. st.. Z novimi dejavniki v mestu kot je bil npr. ljubljanski gospodarski sejem, prva univerza, radio, nove kulturne institucije (slovensko gledališče, narodni muzej in narodna galerija ...) med vojnama. Čas okupacije in obdanje mesta v času druge svetovne vojne ter delovanje OF v mestu. Povojna Ljubljana v času socializma kot politično in upravno središče Slovencev v SFRJ.

Znotraj umetnosti oz. natančneje arhitekture v tem času pa se bomo dotaknili vloge Jožeta Plečnika v mestu in kasneje njegovih učencev oz. naslednikov, predstavnikov modernizma (brutalizma) kot so bili Edo Ravnikar, Saša Mächtig, Edo Mihevc, Vinko Glanz, Milan Mihelič idr. Pa tudi modernističnih in avantgardnih smeri slikarstva in kiparstva v 20. st. na Slovenskem.